

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/231/2015
Identifikačné číslo spisu:	2313229830
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2313229830.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu G. spoločnosti K. D., s.r.o., K. D. XXXX, XXX XX K., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou G. Lehnert, k.s., so sídlom v Bratislave, Budova ORBIS Rajská ul. č. 7, proti žalovanému W.. V. Y., bývajúcemu v E., o nahradenie prejavu vôle žalovaného a o určenie oprávnenosti užívať pozemky, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8C 372/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. marca 2015 sp. zn. 26 Co 108/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta uznesením z 12. januára 2015 č. k. 8 C 372/2013 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 16.12.2014, ktorým sa žalobca domáhal uloženia povinnosti inému subjektu ako účastníkovi konania, a to spoločnosti ASTER PLUS spol. s r.o., Dolný Chotár 100, IČO: 36 236 713, aby jej bola uložená povinnosť umožniť žalobcovi užívať a obhospodarovat' porast rýchlorastúcej vŕby a zbierať úrodu z tohto porastu, ktorý je vysadený na pozemkoch, ktoré sa nachádzajú v obci K., v katastrálnom území K., a to pozemok registra C s parcelným číslom 608, orná pôda o výmere 977 266 m², pozemok registra C s parcelným číslom 609, ostatná plocha o výmere 90 m², pozemok registra C s parcelným číslom 610, ostatná plocha o výmere 90 m², pozemok registra C s parcelným číslom 611, ostatná plocha o výmere 76 m², pozemok registra C s parcelným číslom 622, orná pôda o výmere 19 598 m², pozemok registra C s parcelným číslom 623, orná pôda o výmere 85 926 m² a to na celej výmere týchto pozemkov a na pozemku registra C s parcelným číslom 656, orná pôda o výmere 996 228 m² v časti o výmere 14,75 ha, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Galanta a za tým účelom jej uložiť aj povinnosť umožniť žalobcovi, jeho zamestnancom a ďalším osobám povereným žalobcom vstup na tieto pozemky a zdržať sa konania, ktorým by akýmkoľvek spôsobom žalobcovi, jeho zamestnancom a žalobcom povereným osobám bránila užívať a obhospodarovat' tento porast rýchlorastúcej vŕby a zbierať úrodu z tohto porastu a používať pri tom poľnohospodárske a ďalšie stroje na týchto pozemkoch. Taktiež žiadal, aby súd zakázal spoločnosti ASTER PLUS spol. s r.o. predmetné pozemky užívať, dať do užívania, dať do podnájmu alebo inak umožniť užívanie týchto pozemkov a porastov rýchlorastúcej vŕby na nich vysadených tretej

osobe odlišnej od žalobcu. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil použitím ustanovení § 75 ods. 2, 4, 6 a 8, § 76 ods. 1 písm. e/ a f/, ods. 2, 3 a 4, § 102 ods. 1 O.s.p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 120 ods. 1 a § 123 O.z. (z. č. 40/1964 Zb. v znení zmien a noviel - Občiansky zákonník), ako aj § 14 ods. 8 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, vecne tým, že z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ani z pripojených listinných dôkazov nevidel dôvody na jeho nariadenie, keďže nemal dostatočne osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Ďalej uviedol, že trvalé porasty na pozemku sa nachádzajúce sú spravidla súčasťou toho pozemku, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak, avšak súd prvého stupňa nemal za dostatočne osvedčenú evidenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, nakoľko samotným užívaním pozemkov treťou osobou nepríde k ohrozeniu uvedených porastov. Poukázal na pripojené listinné dôkazy a skonštatoval, že z nich nevyplýva, že by spoločnosť ASTER PLUS spol. s r.o. hrozila žalobcovi odstránením porastov. Predmetné porasty vysadené na pozemkoch žalovaného nemajú povahu samostatných vecí, pretože sú v zmysle § 120 O.z. súčasťou pozemku ako hlavnej veci, vlastníctvo k nim nadobudne vždy vlastník hlavnej veci okamihom pevného spojenia so zemou, a to bez ohľadu na to, kto porasty na pozemku vysadil (R 23/1975 NS ČR). Záverom uviedol, že žalobca tak neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou ním navrhovaného predbežného opatrenia, a ktoré sú potrebné pre rozhodnutie o predbežnom opatrení.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave uznesením z 31. marca 2015 sp. zn. 26 Co 108/2015 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia vznikne neprimeraná ujma účastníkovi, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Podľa zaužívanej súdnej praxe aj konštantnej súdnej judikatúry sa vyžaduje tiež, aby bola daná vecná súvislosť medzi navrhovaným predbežným opatrením a právnym vzťahom, ktorý je predmetom konania vo veci samej. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy. Ďalej odvolací súd uviedol, že v danom prípade chýba vecná súvislosť medzi navrhovaným predbežným opatrením a medzi požadovaným rozsudkom vo veci samej, ktorým súd nahradí vyhlásenie vôle žalovanej, že ako prenajímateľ uzatvára zmluvu o nájme poľnohospodárskych pozemkov, ktoré sa nachádzajú v obci K., v katastrálnom území K.. Vo vzťahu k žalobcom namietanej odvolacej námietke, že je vlastníkom porastu rýchloraštúcej vrbý uviedol, že v tomto smere požadované predbežné opatrenie uložením povinnosti niekomu inému, ako účastníkovi konania nemá vecnú súvislosť s právnym vzťahom, ktorý je predmetom konania vo veci samej. To platí aj pre tú časť navrhovaného predbežného opatrenia, ktorou by mal súd zakázať spoločnosti ASTER PLUS spol. s r.o. predmetné pozemky užívať, dať do užívania, dať do podnájmu alebo inak umožniť užívanie týchto pozemkov a porastov rýchloraštúcej vrbý na nich vysadených tretej osobe odlišnej od žalobcu. Záverom uviedol, že ak žalobcovi vznikne v súvislosti s protiprávnym konaním či už žalovaného alebo spoločnosti ASTER PLUS spol. s r.o. škoda (§ 420 ods. 1 O.z.), bude mať žalobca právo na jej náhradu (§ 442 O.z.).

3. Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním a navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie súdu druhého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dovolaní namietal, že odvolací súd sa riadne a

presvedčivo nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že zánik nájomnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným ku dňu 31.10.2013 je vo vzťahu k nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana v zmysle žalobcovho návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 16.12.2014 bez významu, nakoľko sa žalobca nedomáha ochrany svojho nájomného práva k predmetným pozemkom vo vlastníctve žalovaného, ale ochrany svojho vlastníckeho práva k porastom rýchlorastúcej vrby vysadenej na týchto pozemkoch. Súdne rozhodnutie tak považoval za nedostatočne odôvodnené, čím mal odvolací súd žalobcovi ako účastníkovi konania odňať možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p.) a zároveň namietal, že napadnuté uznesenie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, uskutočnení dovolacieho prieskumu a vydaní (pre dovolateľa) priaznivého rozhodnutia.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané 22. mája 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Vychádzajúc z uvedených ustanovení, s prihliadnutím na základné princípy CSP obsiahnuté v jeho čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1, najvyšší súd posudzoval podmienky prípustnosti a zároveň dôvodnosti dovolania podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

7. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V danej veci smeruje dovolanie žalobcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré má procesnú formu uznesenia.

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 239 O.s.p. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. Keďže v prejednávanej veci je dovolaním žalobcu napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 239 O.s.p. vyvodiť nemožno. Dovolanie žalobcu preto podľa § 239 O.s.p. prípustné nie je.

9. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal; existencia vád tejto povahy ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj

rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a namietal, že mu v dôsledku nedostatkov v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolací súd preskúmal odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu z hľadísk vyplývajúcich z ustanovení § 157 ods. 2, § 167 ods. 2 a § 76 O.s.p. a dospel k záveru, že odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu nemožno vytknúť nedostatok riadneho, vyčerpávajúceho odôvodnenia alebo extrémny nesúlad právnych záverov so skutkovými zisteniami alebo vnútornú protirečivosť jednotlivých častí odôvodnenia. Pokiaľ dovolateľ v súvislosti s namietaným nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia poukazoval aj na ústavné právo na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy), tak dovolací súd dodáva, že dovolávať sa práva na súdnu ochranu sa možno v medziach zákonov, ktoré toto právo vykonávajú (čl. 51 Ústavy). Preto obsah tohto ústavného práva je daný predovšetkým obsahom právnych predpisov nižšej právnej sily - príslušných zákonov a dovolací súd porušenie príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nezistil, rovnako ako nezistil nedostatky odôvodnenia rozhodnutia, či už súdu prvého alebo druhého stupňa. K napádanému rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolací súd osobitne uvádza, že tento v odôvodnení svojho rozhodnutia vychádza z rozhodnutia okresného súdu, ktorý sa právne zaoberal aj žalobcom v dovolaní vytýkanými nedostatkami smerujúcimi proti rozhodnutiu krajského súdu. Ako je zrejmé z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, ten sa v ňom vysporiadal aj s argumentáciou žalobcu (ktorú tento opakuje aj v dovolaní), že má v súvislosti s užívaním predmetných pozemkov také práva, ktoré sú bezprostredne ohrozené, a to vlastnícke právo k porastom rýchlorastúcej vrbý na týchto pozemkoch vysadených a právo užívať predmetný porast rýchlorastúcej vrbý ako aj s otázkou zániku nájomnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným ku dňu 31.10.2013 (viď str. 3 a 4 napadnutého uznesenia). Z rozhodnutia krajského súdu je ďalej zrejmé, že ho náležite zdôvodnil a rovnako v ňom odkazuje na ustanovenia právnych predpisov, ktoré použil a z akého dôvodu ich aplikoval. Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd už len konštatuje, že prípustnosť dovolania dovolateľa z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. taktiež nevyplýva. Nespochybňujúc vyššie uvedené najvyšší súd zároveň poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012, v ktorom sa „väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

11. Z obsahu dovolania je ďalej zrejmé, že dovolateľ v dovolaní namietal, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritorný dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

12. Dovolací súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na záver ústavného súdu, podľa ktorého

„prípádny nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p." (viď IV. ÚS 196/2014).

13. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľa v zmysle § 239 O.s.p. prípustné nie je, dovolateľ neopodstatnene namietal existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšla najavo ani žiadna iná vada konania uvedená v § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto odmietol jeho dovolanie, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

14. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.